7/544 -4

T.C
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Haberleşme Genel Müdürlüğü

215

SAYI : B.11.0 HGM.0.00.00.9.1.1/-1707 - 4 KASIM 1999
KONU : Soru önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

İLGİ : 07.10.1999 tarih ve KAN.KAR.MD: A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/544-1880/510 sayılı yazınız.

Çanakkale Milletvekili Nevfel ŞAHİN'in 17 Ağustos 1999 tarihinde Marmara Bölgesinde meydana gelen deprem nedeniyle bölgede haberleşmenin sağlanamaması ve bundan sonra alınacak tedbirlerle ilgili olarak Sayın Bakanımıza tevdii etmiş olduğu 27.09.1999 tarihli soru önergesi incelenmiş olup, ilgili sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Cevap 1- Deprem ve buna benzer olağanüstü durumlarda Cumhurbaşkanı ve Başbakanın 24 saat iletişimini ve güvenliğini sağlayacak bir haberleşme sistemi Bakanlığımızca tesis edilmemiştir.

Ancak, deprem felaketini takip eden günlerde Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi ile İl Kriz Merkezleri arasındaki haberleşmenin olabilecek kriz hallerinde etkin ve süratli bir şekilde sağlanmasını temin amacıyla Başbakanlığın talimatı üzerine Bakanlığımızca alternatif çözüm önerileri 30.08.1999 tarih ve 1307 sayılı yazımız ile Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Başkanlığına bildirilmiştir.

Bu önerilerin realize edilip edilmediği hakkında herhangi bir bilgi alınamamıştır.

Ayrıca, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğince Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi ile İl Kriz Merkezleri arasında her türlü koşulda haberleşmeyi sağlamak için bir projenin hazırlandığı ve muhtemelen 2000 yılını takiben yatırım programına alınacağı tarafımızca bilinmektedir.

Cevap 2- Konuyla ilgili doğru bilgilere Milli Savunma ve İçişleri Bakanlıkları nezdinde ulaşılabileceği değerlendirilmektedir.

Cevap 3- a)- GSM İşletmecileri ve Türk Telekom, günde 24 saat yılda 365 gün hizmet verecek şekilde yatırımlarını sürdürmektedirler. Bu yatırımlar normal telefon trafiği ve buna ilaveten makul miktarda artan trafiği karşılayacak şekilde planlanmaktadır. Marmara Bölgesinde meydana gelen deprem felaketi sırasında sistemde oluşan kısmi arızalara rağmen, 17.08.1999 günü sabah saat 06.30'a kadar telefon trafiği normal olarak yönlendirilmiştir.

Ancak felaket haberinin kitle iletişim araçları ile (TV'ler) duyurulması üzerine oluşan fevkalade yüksek telefon trafiği mevcut sistemden yönlendirilemeyerek, taşma olmuştur. Bu tür olaylara Dünyanın her ülkesinde benzer felaketler sonucunda rastlanılmaktadır.

b)- İki olay çok farklı boyutlarda gerçekleşmiştir. Bu bakımdan Atina'daki trafik talebinin birkaç saat içinde yok olarak, normale dönüştüğü değerlendirilmektedir.

c)- GSM işletmecileri ile Bakanlığımız arasında imzalanan İmtiyaz Sözleşmesi hükmü gereği; İşletmeciler, Sözleşmenin yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içinde Türkiye nüfusunun en az % 50 sini ve Sözleşmenin yürürlük tarihinden itibaren beş yıl içinde ise en az % 90'ını kapsama alanı içine alacaktır.

Bakanlığımızca yapılan tespite göre 1999 Eylül itibariyle GSM İşletmecilerinin kapsadığı nüfus oranının Türkiye genelinde Türkcell A.Ş. için % 60,56 olduğu, Telsim A.Ş. için ise % 61,20 olduğu görülmüştür.

d)- Gerek Türk Telekom A.Ş. ve gerekse GSM İşletmecilerinin sistemlerini doğal afetlerden en az etkilenecek binalarda konuşlandırmalarının faydalı olabileceği kanaatiyle gerekli tedbirleri almaları sağlanacaktır.

Ayrıca, doğal afetlerde hasarın en kısa sürede giderilmesi ve/veya mümkün olan seyyar sistemlerin yöreye en kısa sürede sevki diğer bir faydalı çözüm olarak değerlendirilmektedir.

e)- 406 Sayılı Telgraf ve Telefon Kanununda değişiklik yapan ve Anayasa Mahkemesi incelemesinden geçmiş bulunan 4161 sayılı kanunun 4. maddesinde de açıkça "10.06.1994 tarihli ve 4000 sayılı kanunun yürürlüğe girmesinden önce katma değerli telekomünikasyon hizmetleri kapsamında PTT İşletmesi Genel Müdürlüğü ile İşletmeciler arasında imzalanan Gelir Paylaşımı Sözleşmesi, Lisans Sözleşmesine dönüştürülmüştür. İşletmeciler ile Bakanlığımız arasında 27.04.1998 tarihinde İmtiyaz Sözleşmesi imzalanmıştır.

Şu anda her iki İşletmecinin abone sayısı 6.000.000'dur.

Ülke çapında Mobil haberleşme sistemine oluşan beklenmedik talep sonucu, katma değerli bir telekom hizmeti olan bu sistemde rekabeti geliştirerek, gerek haberleşme kalitesini artırmak ve gerekse aynı hizmeti kullanıcıya daha ucuza sunmak ve nihayet GSM sektöründe tekelleşmeye engel olmak maksadıyla GSM 1800 frekans bandında Ülkemizin tüm coğrafi alanı içerisinde hizmet vermek ve uygun rekabet ortamı sağlamak üzere 3 adet GSM 1800 mobil telefon şebekesinin kurulması işlemleri tamamlanmak üzeredir.

f)- 27.04.1999 tarihinde yapılan İmtiyaz Sözleşmesi sonunda 31.12.1997 tarihi itibariyle Gelir Paylaşımı döneminde uygulanmakta olan fiyat dolar bazında 28.04.1999 tarihinde güncelleştirilerek uygulanmıştır. Haberleşme ücretleri altı ayı geçmeyen aralıklarla mevcut sözleşme şartlarına göre yeniden ayarlanmaktadır.

Şu anda Ülkemizde uygulanmakta olan Azami Standart Tarife;

Telefon Tesis Ücreti :	35-55	Amerikan Doları
Aylık Sabit Ücret :	7	" "
Bir Dakikalık Konuşma Ücreti :	0,35	" "

Olup, ilişikte sunulan listede bazı Avrupa Ülkelerinin GSM ücretlerinin tetkikinde de görüleceği üzere en yüksek ücret tarifesini Türk abonelerin ödediği iddiası doğru değildir. Ayrıca bu ülkelerde işletmecilerden lisans ücreti ve/veya hazine payı alınıp alınmadığının da bu mukayesede dikkate alınması gereklidir. Zira bilindiği kadarıyla bu ülkelerin bir çoğu işletmecilerden lisans ücreti ve hazine payı almamaktadırlar.

Yaşanan rekabet ortamı içerisinde GSM İşletmecilerince abone paketleri düzenlemeleri ile bu fiyatlar aşağıya da çekilmektedir.

g)- Bakanlığımız ilgili kuruluşu TTAŞ tarafından işletilmekte olan şehirlerarası ve milletlerarası sistemlerin ana haberleşme sistemlerinin güzergahlarının büyük bir kısmı bilgisayar sistemleri aracılığıyla diğer sistemler ise illerdeki Telekomünikasyon merkezlerinden sürekli izlenmektedir.

Herhangi bir acil veya olağanüstü durum karşısında ilgili nöbetçi personel, arıza ve onarım ekipleri veya yardımcı ilgili birimler "TÜRK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KRİZ YÖNETİM MERKEZİ YÖNERGESİ" doğrultusunda harekete geçirilmektedir.

Afetin yeri ve büyüklüğüne göre Başmüdürlüklerdeki mevcut imkanlardan (cihaz, yedek malzeme, araç v.s) yararlanılmaktadır.

Olağanüstü durumlarda (deprem, yangın, sel, çığ, v.s) kullanılmak üzere; 4 adet 4 telefon hat kapasiteli seyyar uydu haberleşme sistemi (TES), 2 adet 30 telefon hat kapasiteli (60'ar telefon hat kapasitesine çıkarılabilir) seyyar uydu haberleşme sistemi (IDR), 10 adet 0522 mobil araç telefonu ile üzerinde değişik üretici firmaların transmisyon sistemleri (Alcatel-Teletaş, Siemens, Netaş) bulunan 500 hat kapasiteli santral ve enerji sisteminden 4 adet seyyar santral (3 adet Ankara'da ve 1 adet İzmir'de) hazır bekletilmektedir.

Acil durumlarda santral, transmisyon ve enerji sistemleri için ilgili firmalardan teçhizat temin edilmektedir.

Şehir enerji şebekesindeki kesintilere ve mevcut jeneratör problemlerine karşılık ülke genelinde değişik güçlerde 145 adet seyyar jeneratör bekletilmektedir.

Afetin olduğu bölge ile Ankara Kriz Yönetim Merkezleri arasında doğrudan telefon irtibatları ihtiyaç doğrultusunda karşılanabilmektedir.

Bütün Telekomünikasyon ve yardımcı sistemlerin yedek malzemeleri ilgili laboratuarlarda ve ayrıca illerdeki Telekomünikasyon merkezleri ambarlarında hazır bulunmaktadır.

İhtiyaç durumunda afet bölgesine giden ekiplere ve bölgede çalışan personele çadır, karavan ve halkın acil haberleşmesi için çok miktarda telefon makinaları ve ankesörler gönderilmektedir.

TTAŞ bünyesinde kullanılan el, araç ve sabit merkez telsizleri ve telsiz röleleri illerdeki Başmüdürlüklere dağıtılmıştır. İhtiyaç halinde diğer Ünitelerden takviye edilebilmektedir.

Muhtelif motorlu araç ve iş makinaları işletmede kullanılmaktadır. Gerekli durumlarda diğer illerdeki Başmüdürlüklerden gönderilmek suretiyle takviye yapılabilmektedir.

Teknik ekip ve koordinasyon personeli, olayın büyüklüğü ve ihtiyaç miktarına göre diğer illerdeki Başmüdürlüklerden gönderilebilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Enis ÖKSÜZ
ULAŞTIRMA BAKANI

Ek: 1 Uluslararası tarife listesi

ÇEŞİTLİ ÜLKELERDEKİ GSM ÜCRETLERİ

Ülke Adı	Tesis Ücreti		Aylık Sabit Ücret		Konuşma Ücreti			Ülke parasına göre en son güncelleme tarihi
					1 dk		Uygulandığı Saatler	
	Ülke parası	$	Ülke parası	$	Ülke parası	$		
ALMANYA	49.42	43	49.42	43	1.90	1.01	07.00-17.00	Nisan 1998
İNGİLTERE	35.00	55.03	25.00	39.31	0.35	0.55	07.00-19.00	Temmuz 1998
FRANSA	422.1	67.29	289.44	46.14	1.79	0.28	08.00-21.30	Ocak 1998
PORTEKİZ	-	-	6669	34.78	70.2	0.36	09.00-21.00	Haziran 1998
FİNLANDİYA	48.8	8.58	61	10.72	1.74	0.30	07.00-17.00	Mart 1999
YUNANİSTAN	GSM ŞEBEKELERİ LİSANSLI HİZMET VERİYOR , BİLGİ YOK							Mart 1999

Kaynak: Tarifica (Vergiler dahil)

Not: Çapraz kurlar 21/07/1999 tarihli Merkez Bankası verilerinden alınmıştır.

612 445/4 -8-